

Sygnatura akt II AKa 197/21

1.

2.WYROK

2.1.W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2022 r.

4.Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Maciej Skórniak /spr./

Sędziowie: SA Janusz Godzwon

SA Artur Tomaszewski

Protokolant: Joanna Rowińska

6.przy udziale Artura Jończyka prokuratora Prokuratury (...)

7.po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2022 r.

8.sprawy A. B.

9.oskarżonego z art. 13 § 1 kk w związku z art. 156 § 1 pkt 2 kk i art. 190 § 1 kk i art. 216 § 1 kk i art. 157 § 2 kk w związku z art. 11 § 2 kk

1.na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

10.od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy

11.z dnia 24 marca 2021 r., sygn. akt III K 45/20

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. M. kwotę 738 zł, w tym należny podatek od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia oskarżonego z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, poniesionymi wydatkami obciążając Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 197/21	
Załącznik dołącza się w każdym	1		

przypadku. Podać liczbę załączników:	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA	
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji	
wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 24 marca 2021 roku, w sprawie sygn. akt III K 45/20	
1.2. Podmiot wnoszący apelację	
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# oskarżyciel posiłkowy	
# oskarżyciel prywatny	
# obrońca	
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# inny	

1.3. Granice zaskarżenia			
1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy		

	prawnej orzeczenie odpowiada prawu			
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia			
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia			
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka			
#	art. 439 k.p.k.			
#	brak zarzutów			
1.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami				

przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	A. B.	Oskarżony był karany wyrokiem Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 10 lipca 2018 roku, w sprawie II K 818/18, za przestępstwo z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk, na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 1 roku. Postanowieniem z dnia 26 marca 2019 roku zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności.	dane o karalności	435-436
2.1.1.2.	A. B.	Oskarżony w okresie od 18.06.2019 r. od 18.06.2020 r. odbywał w Areszcie Śledczym w Ś. karę 1 roku pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Kłodzku jak w pkt.	Opinia Dyrektora Aresztu Śledczego w Ś. z dnia 9 kwietnia 2022 roku.	437-439

		<p>2.1.1.1. posiadając status tymczasowo aresztowanego.</p> <p>Zachowanie oskarżonego zostało ocenione jako umiarkowane.</p> <p>Wobec przełożonych zachowywał się regulaminowo. Ze współsadzonymi utrzymywał zgodne relacje. Nie utożsamiał się z podkulturą przestępczą.</p> <p>Krytycznie wypowiadał się o swoim czynie.</p> <p>Uczestniczył w zajęciach kulturalnych.</p>		
1.1.4.	Fakty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
1.6.	Ocena dowodów			
1.1.5.	Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		

2.1.1.1	dane o karalności	Dowód ma charakter dokumentu urzędowego.	
2.1.1.2	Opinia Dyrektora Aresztu Śledczego w Ś. z dnia 9 kwietnia 2022 roku.	Dowód z opinii należy oceniać jako rzeczowy, oparty na rzetelnych ustaleniach faktycznych, pełny oraz obiektywny.	
1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
3.1.	Obrońca z urzędu oskarżonego adw. M. M. w swojej apelacji, na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

	<p>3 k.p.k. zarzuciła: błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść wyroku i przyjęcie, iż A. B. zmierzał bezpośrednio do spowodowania u pokrzywdzonej K. M. ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu (art. 156 § 2 pkt 2 k.k.) w sytuacji, gdy całokształt udowodnionych okoliczności podmiotowych i przedmiotowych w sprawie tj. rodzaj i siła uderzenia, przebieg rany, właściwości sprawcy, dotychczasowy tryb życia, stosunki panujące pomiędzy pokrzywdzoną, a oskarżonym wskazują na brak zamiaru spowodowania jednego ze skutków określonych w art. 156 § 2 k.k., w przedmiotowej sprawie choroby realnie zagrażającej życiu.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			

Zarzut apelacji obrońcy oskarżonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Skarżący obrońca stawiając zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, błąd ten upatruje głównie w nieprawidłowości wniosków wprowadzonych przez Sąd I instancji z prawidłowo zgromadzonych i przeprowadzonych w sprawie dowodów.

Warto już na początku przywołać pogląd odnoszący się do błędu w ustaleniach faktycznych, jako uchybieniu w procesie dowodzenia i tak: „Błąd w ustaleniach faktycznych może mieć postać błędu "braku" albo błędu "dowolności".

Zarzut taki może zostać postawiony wówczas, gdy sąd, ustalając stan faktyczny, wziął pod uwagę wszystkie istotne w sprawie dowody, a także gdy prawidłowo je ocenił. Natomiast ustalając stan faktyczny na podstawie tych dowodów, sąd pominął wynikające

z nich fakty istotne w sprawie albo ustalił fakty, które wcale z danego dowodu nie wynikają lub wynikają, ale zostały zniekształcone. Błąd dowolności może polegać również na wadliwym wnioskowaniu z prawidłowo ustalonych faktów co do istnienia lub nieistnienia faktu głównego w procesach poszlakowych. Błąd tego rodzaju oznacza, że określony fakt został ustalony dowolnie, gdyż nie ma oparcia w dowodach” (tak: Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrok z dnia 9 sierpnia 2018 roku, II AKa 184/18 LEX nr 2556688).

Rozpatrując sformowany przez obrońcę zarzut oraz jego rozwinięcie w uzasadnieniu apelacji, należy przyjmować, że apelujący zmierza do zakwestionowania ustaleń poczynionych przez Sąd Okręgowy, które każe traktować jako dokonane bez dowodów, a zwłaszcza, wbrew ich treści (mylnie pojmując znaczenie akceptowanych dowodów).

Zwłaszcza przy takiej postaci zarzutu konieczne jest jednoznaczne wykazanie owej nieprawidłowości ustaleń faktycznych dokonanych w nieprawidłowym (kwestionowanym) mechanizmie odtwarzania elementów stanu faktycznego, który ostatecznie stał się podstawą przedmiotowego rozstrzygnięcia. A więc, to na skarżącym ciąży obowiązek wykazania, że logicznie z dowodów należało, przy zachowaniu reguł procesowej oceny dowodów, wyprowadzić inne wnioski i inne ustalenia, niż dokonał tego Sąd meriti.

Zakwestionowaniu w procesie podlegają bowiem jedynie te ustalenia, które są błędne (dokonane niezgodnie z regułami procesowym). Jak wielokroć podkreśla się w orzecznictwie, nie wystarczy w tym przedmiocie subiektywne przekonanie skarżącego, że należałoby wskazane okoliczności i relacje traktować inaczej, z

innym skutkiem dla
bytu przestępstwa.
Zarzuty pozbawione
koniecznego
uzasadnienia,
sprowadzające się
wyłącznie do
dywagacji, są bez
znaczenia dla
ustaleń procesowych
sądu. W istotnym
zakresie właśnie
skarżący obrońca,
przy braku
koniecznych
konkretów,
formułuje swój
zarzut właśnie w
taki sposób. Jego
osobiste
przekonanie, inne
niż ocena sądu, nie
jest wystarczającym
argumentem na
poparcie zarzutu
podnoszonego na
niekorzyść
oskarżonego.

Skarżący obrońca
stawiając zarzut
błędu w ustaleniach
faktycznych
wywodzi, że
zgromadzone w
sprawie dowody,
nie dają podstawy
po przyjęcia, że
oskarżony dopuścił
się czynu z art. 156 §
2 pkt 2 k.k., w formie
usiłowania, a jedynie
czynu znamiennego
skutkiem z art. 157 §
2 k.k.

Nie budzi
wątpliwości, że
oskarżony działał
w sposób nagły,

a jego zamiar zrodził się pod wpływem emocji towarzyszących pretensjom wobec pokrzywdzonej. Sąd Okręgowy jednak trafnie wnioskuje, że zasadniczym dowodem, który pozwoliłby ocenić charakter zamiaru oskarżonego jest jego sposób działania. Oskarżony nie tylko używał noża o długim i ostrym ostrzu, ale też zadał nim cios w przednią stronę klatki piersiowej, w miejsce gdzie znajdują się newralgiczne dla życia narządy i duże naczynia krwionośne. Trudno w przypadku takiego ciosu jednoznacznie przesądzać jakie będą jego skutki, czy tak jak w przypadku rany zadanej pokrzywdzonej, cios spowoduje jedynie rozcięcie skóry, czy też zdoła trafić w przestrzeń międzybrową i wniknie do wnętrza klatki piersiowej. Opinia biegłego M. B., na którą powołuje się skarżący w uzasadnieniu apelacji, potwierdza (k. 303-304), że w miejscu ciosu

łatwo można było spowodować chorobę realnie zagrażającą życiu w postaci odmy i niewydolności oddechowej oraz uszkodzenia istotnych naczyń krwionośnych i masywnego krwotoku. Biegły wskazuje przy tym na dwie istotne okoliczności, które należało także mieć na uwadze przy ocenie możliwych skutków działania oskarżonego. Po pierwsze był to charakter noża, o wyjątkowo wąskim szpiczastym ostrzu, które łatwo, nawet pomimo użycia stosunkowo niedużej siły, mogło głęboko wniknąć do wnętrza klatki piersiowej. Jak wynika z analizowanego przez biegłego sposobu działania oskarżonego, ten najpierw się podniósł, zrobił parę kroków, a następnie prostując rękę wbijał nóż w klatkę piersiową. To zaś wyklucza faktycznie przypadkowość zadania ciosu. Po drugie: u pokrzywdzonej spowodowana została rana o stosunkowo

niedużej szerokości, ale podstawa rany znajdowała się zaledwie ok. 1 cm od samej jamy opłucnej. To na prawdę bardzo bliskie miejsce. Wszystkie te okoliczności przekonują, że trudno przyjmować, a tak kwestię tą chce przedstawić obrońca, że oskarżony miał kontrolę nad swoim zachowaniem i dokonał jedynie takiego uszkodzenia ciała pokrzywdzonej, jakie planował, nie przewidując że może wywołać jeszcze dalsze skutki. Przeciwnie, sposób działania, a także znaczny stopień nietrzeźwości oskarżonego i pokrzywdzonej, przekonują że oskarżony miał świadomość, że może spowodować u pokrzywdzonej także skutki takie jak spowodowanie choroby realnie zagrażającej życiu (kwalifikowane z art. 156 § 2 pkt 2 k.k.). Sąd Okręgowy przyjmuje tu konstrukcję usiłowania, w sytuacji kiedy oskarżony godził się na spowodowania

wskazanego skutku.
Wobec braku
apelacji na
niekorzyść
oskarżonego, takie
ustalenie należy
przyjąć za
niebudzące żadnych
wątpliwości.

Oceniając zarzut
apelacji obrońcy
należy także w
tym miejscu wskazać
na okoliczności,
które towarzyszyły
czynowi
oskarżonego.

Narastała w
oskarżonym agresja
wobec
pokrzywdzonej,
artykułował on
pretensje wobec
niej, wyganiał ją,
a nawet groził
pozbawieniem życia.
Wszystkie te
okoliczności stały
się przedmiotem
ustaleń sądu meriti
(pkt 1.1.
uzasadnienia).

Gdyby istotnie, jak
twierdzi skarżący
celem działania
oskarżonego nie
było spowodowanie
ciężkiego uszczerbku
na zdrowiu, mógł
on pokrzywdzoną
popchnąć albo
uderzyć, a nawet
zranić ją w
taki sposób, że
nie wywołałoby
to z pewnością
zagrożenia dla jej
zdrowia i życia.
Oskarżony zachował

się jednak brutalnie, działał w sposób zaskakujący dla pokrzywdzonej oraz przy użyciu bardzo niebezpiecznego noża.

Taki sposób działania oskarżonego, przy nieograniczonych jego zdolnościach poznawczych, musi przekonywać, że oskarżony miał świadomość, że może w ten sposób spowodować skutek w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, a mimo to działanie takie zrealizował. Prawidłowo więc wnioskuje sąd, że oskarżony usiłował dokonać takiego uszczerbku.

Ustalony sposób działania oskarżonego jednoznacznie wyklucza przypadkowość działania oraz to, aby ten ograniczał swoje rozeznanie i zamiar wyłącznie do tych skutków, które faktycznie spowodował. Stąd należy przyjmować, że sąd ad quo nie popełnił błędu dokonując ustaleń w zakresie zamiaru i przypisanego oskarżonemu czyn.

Wniosek		
<p>Obrońca wniosł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez :</p> <p>- uznanie, że zachowanie oskarżonego wypełniło znamiona przestępstwa z art. 157 § 2 k.k. i wymierzenie na tej podstawie kary 6 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
<p>Niezasadność podniesionych zarzutów apelacji obrońcy musiała skutkować odmową uwzględnienia wniosków tej apelacji.</p> <p>Sąd Okręgowy wymierzył oskarżonemu karę z nadzwyczajnym jej złagodzeniem, poniżej dolnego ustawowego</p>		

<p>zagrożenia za przypisane przestępstwo. Taki wymiar kary, przy wskazanym kierunku apelacja, nie może być traktowany jako surowy. Kara jest niewątpliwie łagodna i brak podstaw do jej dalszego łagodzenia.</p>	
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>4.1.</p>	<p>Nie stwierdzono występowania okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu określonych w art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k., art. 455 k.p.k.</p>
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	

5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy	
pkt. I wyroku. Utrzymano w mocy zaskarżone orzeczenie co do winy i kary.		
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy		
<p>Wyrok utrzymano w mocy wobec niestwierdzenia w toku kontroli odwoławczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - istnienia bezwzględnych powodów odwoławczych z art. 439 § 1 k.p.k., - tego, że utrzymanie w mocy wyroku skutkowałoby rażąco niesprawiedliwością orzeczenia (art. 440 k.p.k.), - wadliwości kwalifikacji prawnej (art. 455 k.p.k.), - a także stwierdzenia z powodów opisanych w sekcji 3. nietrafności podniesionych w apelacji zarzutów (art. 438 pkt 3 k.p.k.). 		
1.8. Zmiana wyroku sądu		

pierwszej instancji			
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany		
Zwięzłe o powodach zmiany			
1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwięzłe o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięzłe o powodach uchylenia			
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięzłe o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem			

szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylecia			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku			
Punkt rozstrzygnięcia wyroku z	Przytoczyć okoliczności		
6. Koszty Procesu			
Punkt rozstrzygnięcia wyroku z	Przytoczyć okoliczności		
II.	Obrońca z urzędu oskarżonego A. B. adw. M. M. uczestniczyła w rozprawie odwoławczej, złożyła oświadczenie o tym, że koszty obrony z urzędu w tym postępowaniu nie zostały uiszczone,		

	<p>dlatego na podstawie art. 29 ust. 1 prawa o adwokaturze i § 2, § 4 ust. 1 i 3, § 17 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz.18) zasądzono na jej rzecz 600 zł kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym i 138 zł zwrotu podatku od towarów i usług.</p>	
<p>III.</p>	<p>Sąd orzekając o skazaniu oskarżonego, na podstawie art 624 § 1 k.p.k. zwolnił go od kosztów postępowania odwoławczego wydatkami tego postępowania obciążając Skarb Państwa. Podstawą takiego ustalenia jest aktualna sytuacji majątkowa oskarżonego. Ten pracował jedynie dorywczo, a w ostatnim okresie odbywał karę</p>	

	<p>pozbawienia wolności i taką karę mu także obecnie wymierzono.</p> <p>Wszystko to przekonuje, że oskarżony nie ma środków na pokrycie kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i nie będzie potrzebnych środków miał także w najbliższej przyszłości. Tak też sytuację majątkową ocenił Sąd I instancji.</p>	
7. PODPIS		
SSA Artur Tomaszewski SSA Maciej Skórniak SSA Janusz Godzwon		

1.11. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca z urzędu oskarżonego A. B. adw. M. M.	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	orzeczenie o winie	
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		

# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę		

	orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.1.1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana